

Модел завршног испита (развој модела завршног испита)*

Процес развоја завршног испита –од прелазног ка финалном моделу

Процес увођења завршног испита започеће јуна 2011.год. када ће осми разред завршити прва генерација ученика која је образована по новим наставним програмима. Завршни испит ће се постепено мењати по обиму и структури до 2014.године када ће бити реализован у пуном обиму. Промене се односе на повећање броја предмета који се полажу и на број непознатих задатака у тестовима.

Постепеним прелазом избегавају се изненађења у вези са садржајем и начином испитивања чиме се смањује непознатост и трауматичност испита. Резултати прелазних решења биће детаљно анализирани у циљу њихове евалуације и уношења побољшања. На основу праћења развоја завршног испита од стране Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања биће предложен модел за даљи развој завршног испита после 2014.године.

а) Модел испита за школску 2010/11.годину

Имајући у виду да се ради о првој генерацији ученика који су учили по новим програмима, да су стандарди за крај обавезног образовања усвојени 2009., године, да наставни програми нису усклађени са стандардима, да нису сви наставници имали прилику да наставу и оцењивање ускладе са стандардима, прва генерација ученика ће у јуну 2011.године полагати завршни испит који ће имати следеће карактеристике:

- Испит ће се састојати од **два предмета**: српски односно матерњи језик и математика
- Завршни тестови имаће 50% потпуно познатих задатака, претходно објављених у збирци задатака, 25% делимично познатих задатака насталих делимичном изменом задатака и 25% задатака чији садржаји нису објављени у збирци, дакле потпуно непознати.
- За припремање ученика за полагање завршног испита по програму завршног испита користиће се збирке задатака. **Збирке задатака садрже** низове задатака којима се проверава оствареност образовних стандарда за крај обавезног образовања. Одређен број задатака из збирки биће коришћен на завршном испиту. **Збирку задатака припрема Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања.**
- Програм завршног испита за 2011.год. биће објављен током првог полугодишта школске 2010/11.године.

б) Модел испита за школску 2011/12.годину

Друга генерацију ученика која полаже завршни испит такође полаже испит из **два предмета**: српски односно матерњи језик и математика са следећим модификацијама

- Тестови ће садржати 25% потпуно познатих задатака, претходно објављених у збирци задатака, 25% делимично познатих задатака насталих делимичном изменом задатака

који су већ објављени у збирци задатака и 50% задатака чији садржаји и решења нису садржани у збирци.

Програм завршног испита за 2012.годину биће објављен до краја септембра школске 2011/12.године.

С) Модел испита за школску 2012/2013.годину

Трећа генерација или генерација 2012/13.такође ће полагати два теста, из *српског и математике* али са следећим модификацијама:

- Тестови завршног испита имаће 25% делимично познатих задатака и 75% потпуно непознатих задатака. *Познатих задатака неће бити.*

Програм завршног испита за 2013.годину биће објављен до краја септембра школске 2012/13.године.

Д) Модел испита за школску 2013/14.годину, Финални модел

Финални модел примењиваће се од школске 2013/14.године. То су садашњи ученици петог разреда.

Завршни испит ће имати следећу структуру и садржај:

- Испит ће се полагати употребом теста из предмета *српски језик, односно матерњи језик, математика и употребом комбинованог(једног) теста из наставних предмета и то: историја, географија, биологија, физика и хемија*. Заступљеност појединачних предмета у комбинованом тесту (број или проценат задатака) биће структурирана према проценту заступљености у наставном плану од петог до осмог разреда.
- Тестови завршног испита биће састављени само од *непознатих задатака*
- Листа стандарда односно знања и компетенција који ће се испитивати потпуно непознатим задацима биће објављене до почетка школске 2012/2013, дакле када ова генерација а то је садашња генерација петог разреда започиње седми разред
- *Прво пробно завршно тестирање из комбинованог теста (нови тест, тест из наука) обавиће се током школске 2011/12.године. Друго пробно тестирање из комбинованог теста за потпуно непознатим задацима обавиће се током 2013.године.*

Новине које доноси Завршни испит

- Завршни испит на крају основне школе полажу сви ученици. До сада су квалификациони испит полагали само ученици који настављају образовање у четворогодишњој средњој школи. Дакле, свим ученицима ће се приликом уписа у

средњу школу узети у обзир поени који су добијени на основу успеха у основној школи и поени који су добијени на завршном испиту

- Завршни испит састоји се у финалном облику (шк.2013/14.) састојати из три теста: српски/матерњи језик, математика и комбиновани тест из наука (природне и друштвене)
- Завршни испитује степен усвојености образовних стандарда за крај основног образовања. Реч је о националним стандардима. Дакле, први пут се постигнућа ученика проверавају у односу на постављене стандарде.
- Завршни испит у свом финалном моделу састављен је само од непознатих задатака
- Завршни испит прилагођен је ученицима са сметњама у развоју
- Резултати завршног испита биће коришћени за побољшање квалитета наставе и учења на нивоу појединачних школа, општине, округа, школске управе и на националном нивоу.
- Школе су дужне да организују припрему ученика за полагање завршног испита

****министарство просвете***